

PORTLANDI

SÕNUMID

Väljaandja:
PORTLANDI
EESTI
SELTS

PORTLANDI EESTI SELTSI TEATELEHT Nr. 179, JUUNI 2014

EELSEISVAID ÜRITUSI / UPCOMING EVENTS

Emaarmastus juhatab Jumala armastuse juurde

Üks meie lauluraamatu laule algab sõnadega: "Mu Isa koja õue ma astun harduses . . ." (KLPR 194). Vana Testamendi laulik ütleb: "Üks päev sinu õuedes on parem kui muid tuhat; ma seisan pigemini läve juures oma Jumala kojast, kui viibin õelate majades" (Ps 84:11).

Mis eriline paik see kirik on, et seal olemist nõnda väärtustatakse? See on Jumala koda, Jumala ja tema rahva, ristirahva, kokkusaamise koht. Juudid on pidanud hingamispäeva eelmaitseks taevast. Pühakoda on taeva eeskoda. Jumalateenistustelt me saame rammu rammule lisaks, siit saame jõudu ja vaimutugevust oma igapäevaelu. Kirik on imeline paik!

Aga neid taeva eelmaitseid on meile Antud veel enamgi. Kõik hea siin ilmas on kui tervitus igavikust – sealt on see pärit. Armastus on muidugi mõista taevalikku päritolu, hooliv, isetu armastus. Jeesuse ülempreesterlik palve kõneleb tema imelisest armastusest oma rahva vastu. Selle võib kokku võtta, et kõik mis on Jeesuse oma, olgu ka tema rahva oma, isegi armastus, millega Jumal Jeesust armastab, kuulugu ristirahvale ja ta soovib, et seal, kus on tema, olgu ka nemad.

Jumal on andnud erilise anni naissoole: emaarmastuse. Kahtlemata on see inimeste juures kõige hoolivam ja isetum armastus. Ei ole liigutavamalt pilti kui

KRISTIINA JÕGI

ema oma laste keskel või loomaema hoolitsemas oma poegade eest. Isegi Jumal on valmis oma täiuslikku armastust selle armastusega võrdlema, öeldes: "Kui palju kordi olen ma tahtnud koguda su lapsi, otse kui kana kogub oma poegi tiibade alla, aga teie ei ole tahtnud!" (Lk 13:34) või "Kas naine unustab oma lapsukese ega halasta oma ihuvilja peale? Ja kui nad ka unustaksid, ei unusta mina sind mitte." (Js 49:15). "Kogu päeva ma sirutan käsi kangekaelse rahva poole, kes iseene mõtetele järgnendes käib teed, mis ei ole hea . . ." (Js 65:20).

Mis teeb emaarmastuse nõnda tähelepanuväärseks? Laste heaolu enda omast kõrgemale seadmine Mitte alati ei oska lapsed seda hinnata ja valivad tee, mis ei ole hea. Aga ema ei jäta, ta on kannatlik, on alati valmis kuulama ja leppima. "Tulge nüüd ja seleta

gem isekeskis, ütleb Issand. Kuigi teie patud on helepunased, saavad need lumivalgeks; kuigi need on purpurpunased, saavad need villa sarnaseks."

"Tuleta mulle meelde, käigem isekeskis kohut, räägi sina, et sa võiksid õigeks saada" (Js 43:26)

Inimesed on ebatäiuslikud ja nõnda ka emaarmastust kandvad naised. Mõnes naises on seda rohkem, teises vähem. Mõni laps on jäänud ilma ema-

armastusest. Aga see ei tee olematuks Jumala andi. Emaarmastus kui Jumalariigi eelmaitse on meil selles maailmas olemas ja see armastus sarnaneb kõige enam Jumala enda armastusega. Jeesuse ülempreesterlik palve võiks olla ka kui ema palve oma laste eest: püha Isa, hoia neid! Kui mina olin nendega,

Ma hoidsin neid. Ma olen neid õpetanud ja juhatanud, maailm on julm ja karm, palun hoia neid kõige kurja eest. Pühitse neid tões.

Kes on ilma jäänud emaarmastusest, ei pea meelt heitma. Veel täiuslikumal kujul on see olemas Jumala juures ja Jumal on valmis meid sellise armastusega armastama. Siin maailmas lihtsalt kõiki häid asju kätte ei saa. Kes ei ole emad, ei pea kurvastama, et Jumala imeline armuand läheb nüüd nende juures tühja. Armastust ei ole kunagi liiga palju, hea tahtmise juures võib leida neid, kes võtavad hea meelega meie armastuse vastu. Laine Vilental on kirjutanud:

**“Kõik nad mulle õed ja vennad;
orbudele emana
minagi võin tunda ennast
kohustuses aidata;
väsinuile, väetimaile,
kodutuile, koormatuile,
tahan olla toetaja,
nende valu kaotaja.” (KLPR 462)**

Agaga kui me oleme õnnelikud, kellele on osaks saanud imeline emaarmastus, siis peame olema tänulikud oma emale, aga eelkõige Jumalale, kes laseb meil taevalikust annist ema kaudu osa saada. Sageli õnnelikud, armastavad perekonnad ei jõua kirikusse. Neile piisab oma perekonna õnnest küll ja küll ning andide jagaja ei tundu tähtis.

Agaga inimese õnn võib olla üürrike ja habras. Õnne ja armastuse jagajat, Jumalat, tasub meele pidada, sest meie ajad ja asjad on tema käes. Ta võib meile pikendada soodsaid ja häid aegu või teha neile lõpu. Head suhted on ikka enamini kasuks kui kahjuks.

Taeva eelmaitse eesmärk ei ole see, et meil oleks kena siin ilmas elada, vaid et me tunneksime ebatäiuslikus hea ära täiusliku. Ma ole saanud tunda taeva eelmaitset, aga ma tahan tunda kogu külluslikku maitset! Siin kogetu õhutab mind soovima seda mis on tõeline ja igavene. Kirik suunab meie mõtted ajalikkusest igavikulisele, kus kõik on imeline. Emaarmastus peaks meid juhutama Jumala armastuse juurde.

Kristiina Jõgi – Vigala koguduse õp.

N A L J A N U R K

Ematüttele: “Sinu väljavalitu on mulle nii vastumeelne, et olen hea meelega valmis talle ämmaks hakkama.

Portlandi eestlaste suvepäev

Teatame, et Portlandi Eesti Seltsi ja Koguduse suvepäev toimub pühapäeval, 3. augustil 2014, kell 11:00 e.l. JACKIE HUSEN pargis NW Portlandis, aadressil 10955 NW Reeves St., Portland, OR.

See park on värskelt uuendatud Tualatin Hills Park & Recreation Districti poolt. Kohale jõudmiseks sõitke mööda Cedar Hill Blvd. põhja poole kiirtee 26 alt läbi. Peale Cornell Rd. ristmikust üle sõitmist laskute mäest alla. Keerake järgmisest tänavast paremale (see on NW Reeves St.)

See park on peaaegu sama suur kui eelnevatel aastatel kasutatud Camp Rivendale, kuid majanduslikult palju jõukohasem. Me peame küll jagama pargi ala teiste inimestega aga meile on reserveeritud katuselune jumalateenistuseks, toidu serveerimiseks ning söömiseks kuni kella 2:00 p.l. Soovi korral tooge kaasa tekk või istumiseks matkatoole.

Portlandi Eesti Selts.

SOOVIME ÕNNE SÜNNIPÄEVAKS!

Mais

1. Piret Tammik
5. Anna Alver
7. Linda Narits-Aare
8. Tarmo Pajutee
10. Leena Kiesel
12. Erik Maurer
13. Ingmar Saul
13. Ivar Saul
13. Ilme Vaher
13. Tony Kasperek
14. Peet-Mati Sööt
19. Anna-Liisa Sepp
22. Bob Schumacher
24. James Workman
25. Bob Johnston
26. Tiiu Mägi
31. Kaili Kasperek.

Juunis

7. Piret Osborne
8. Heleene Tammekivi
10. Paul Narits
11. Adam Paris
13. Jean-Claude Paris
14. Ingrid Saul
18. Erik Teose
25. Helle Merilo-Baker
28. Kayleigh Berwick

TEADMISEKS

Aastas joob eestlane keskmiselt 10,3 liitrit puhast alkoholi. Hiljutise Maailma terviseorganisatsiooni (WHO) võrdlusperioodid näitavad, et eestlaste alkoholi tarbimine on viimase kümne aastaga võrreldes vähenenud. Ajavahemikul 2003-2005 jõid eestlased 11,8 liitrit puhast alkoholi inimese kohta, perioodil 2008-2010 oli see näitaja 10,3 liitrit.

Portlandi rahvatantsuansambel Tulehoidjad ja kammerkoor Unistus esinevad Eesti Laulu- ja Tantsupeol

Portlandi rahvatantsijate viimane harjutus oli möödunud pühapäeval ning peatselt asuvad nad teele Eestisse, et harjutada ning esineda koos 10000 tantsijaga kolmel kontserdil Kalevi staadionil 4-6. juulil. Unistuse viimane konsert enne Laulupidu on Portlandis 15. juunil Milwaukie kirikus, kus esinevad ka rahvatantsijad.

Mai alguses külastasid meid rahvatantsu ja kultuuri esindajad Rauno Zubko ja Martin Medar. Rauno on D-rühmade assistent ning Martin ERRS direktor (Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi). Meil oli kaks harjutust Portlandis ning ühine harjutus koos Vancouveri tantsijatega Seattle'is. Meie rühm sai

palju kasulikke näpunäited tantsude paremaks ettekandeks ning üldist informatsiooni Tantsupeost ja rahvatantsuelust Eestis.

Portlandi rahvatantsijaid ja Unistuse koor said osavõtuks Laulu- ja Tantsupeost majanduslikku toetust Portlandi Eesti Seltsilt ning Rotalia Foundation'ilt Seattle'ist. Rotalia Foundation on üliõpilaskorporatsiooni Rotalia vilistlaste poolt loodud fond, mis annab välja igal aastal stipendiumi mitmekümnele Eesti ülikoolide üliõpilasele. Fond toetab ka kohalikke Lääneranniku ja laiemalt USA eestlaste tegevust, mis seotud hariduse ja kultuuriga (lisaks rahvatantsijatele ja kooridele toetas ka Arvo Pärdi hiljutist kontsertturneed idarannikul).

Kalev Sepp, Tulehoidjad

Tulehoidjatele tulid külla tantsuõpetaja Rauno Zubko ja Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi direktor Martin Medar. Kõrvalolev pilt on võetud Columbia jõe ürgoru (Gorge) nõlval

Tulehoidjad rahvatantsu rühm on valmis Tantsu- ja Laulupeoks. Ees vasakult Anna-Liisa Sepp, Maarika Krumhansl, Danielle Yoshinaga, Helve Kalmann, Janne Sepp, Elo Saar, Holly Paris, tagareas: Kaia Hillier, Bim Krumhansl, Mati Sööt, Enno Priidik, Kalle Merilo, Adam Paris, Kalev Sepp, Mark Petersen, Karin Gruver

“Unistus Kammerkoori” kontserdid

Teatame teile küllaltki õigeaegselt, et CCC “Unistus” kammerkoor pakub koorimuusika huvi listele varasema kontserdi pühapäeval, 15. juunil, kell 3:00 p.m. Milwaukie Luteri Kirikus. See on enne nende lahkumist Eestisse, kus nad võtavad osa Eesti Laulupeost, olles osa sealse üldkoori üle 25,000 tuhandelisest koosisust.

Olgu lisatud, et ka Portlandi Eesti Rahvatantsijad (Tulehoidjad) ühinevad “Unistus” Kammerkooriga sõidul Eesti Laulupeole ja võtavad osa nende kontserdist Portlandis 15. juunil 2014, kell 3:00 p.l. allpoolisel aadressil:

“Unistus” kammerkoori kontsert:

**Location: Milwaukie Lutheran Church
3810 S.E. Lake Rd.
Milwaukie, OR**

Admission: Suggested donation \$ 10.00

Lätlaste jaanipäeva tähistamine

Nagu lätlaste esindaja teatas, toimub traditsiooniline jaanipäeva tähistamine sel aastal pühapäeval, 22. juunil 2014, kell 4:00 Läti Maja juures. Lätlased pakuvad õlut, hapukapsast, kartuleid ja grillvorste.

Eestlased on kutsutud ja teretunud. Osavõtt on \$ 10. inimese kohta. Oodatakse rohket osavõttu. Kõik on teretunud.

Kalev Sepp , PES esimees.

Black Ribbon Day resolution passes in U.S. Congress

The Black Ribbon Day resolution passes May 22 in the U.S. Congress – to recognize victims of Soviet communist and Nazi regimes.

This especially important in light with what is happening in Ukraine today. JBANC and our volunteers spent the past two days on the Hill delivering letters to all House offices in a final push for support. Thanks especially to Congressman John Shimkus for his leadership on this over the past two years in pushing this through. More information is available over coming days via JBANC media.

Baltic-American communities, especially, worked hard on this over the course of this congressional session – from coast to coast. Had lots of great support from across the nation in the original resolution.

JBANC letter to Members of U.S. House of Representatives

The Joint Baltic American National Committee, Inc. (JBANC) urges you to support the National Defense Authorization Act (H.R. 4434) and Amendment 315, offered by Rep. John Shimkus.

The amendment concerns the recognition of victims of Soviet communist and Nazi regimes by designating a day of remembrance in their honor.

JBANC represents Americans of Estonian, Latvian, and Lithuanian heritage, and focuses on issues of interest and concern to the Baltic-American community, including U.S. policy affecting the Baltic nations. We mark 75 years since the signing of the Molotov-Ribbentrop Pact, which divided Europe between Nazi Germany and the USSR, and brought on the outbreak of World War II, and 50 years of subjugation of the Baltic people. Our communities strongly support the designation of August 23 as “Black Ribbon Day” to honor the victims of that aggression.

Furthermore, 25 years ago on August 23, millions of hands were joined across Estonia, Latvia, and Lithuania in a human chain to demonstrate the people’s desire for the restoration of freedom and independence of the Baltic countries. Their bravery in the face of possible Soviet crackdowns also deserves recognition.

We continue to be very alarmed by the situation in Ukraine, and unabated aggression by the Russian Federation. It is both worrisome and tragic that Putin’s government is choosing to replicate history by the export of xenophobia, hate, and murder. Putin’s actions remind us of his Soviet and Nazi predecessors: the illegal annexation of Crimea, the destabilization actions in Eastern Ukraine prior to the May 25 election, and continued violent repressions against many other minorities and nationalities which persist under Putin’s rule, including in the North Caucasus

Truth is being victimized to further Putin’s world view. Putin and his cohorts are spreading lies and disinformation in order to upset the international order, rule of law, common decency and justice. The tactics are the same used in the 1930s and 1940s, during the takeover of the Baltic countries. The Baltic communities and countries – having not forgotten – are witnessing the repeat of these events with great pain and trepidation. Thank you for helping to advance democratic values. We look forward to continuing our work together. (*Karl Altu – Estonian American Nat. Council*)

**E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE
JUMALATEENISTUSED**

Läti Kirikus, 5500 SW Dosch Rd. Portland
Abipraost Hendrik Laur • Diakon Kalle Merilo

Pühapäeval, 1. juunil 2014, kell 11:00 e.l.
NELIPÜHI JA KÜÜDITAMISE AASTAPÄEVA
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA
Lauluraamatud. Armulaud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 3. augustil 2014 kell 11:00 e.l.
VABAÕHU JUMALATEENISTUS
OREGONI EESTLASTE SUVEPÄEVAL
JACKIE HUSENI PARGIS
Laululehed. Kohvilaud.

Pühapäeval, 7. septembril 2014 kell 11:00 e.l.
KODUMAALT LAHKUMISE AASTAPÄEVA
JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 5. oktoobril 2014 kell 11:00 e.l.
LÖIKUSPÜHA JA KOGUDUSE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS
Laululehed. Kohvilaud.

Pühapäeval, 2. novembril 2014 kell 11:00 e.l.
ISADEPÄEVA JUMALATEENISTUS
ARMULAUAGA
Lauluraamatud. Armulaud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 7. detsembril 2014 kell 11:00 e.l.
KRISTUSE TULEMISE PÜHA
JUMALATEENISTUS
Järgneb jõululaat suures saalis.

Kolmapäeval, 24. detsembril 2014 kell 2:00 p.l.
JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS
Laululehed. Ettekanded.

Koguduse õpetaja:

Abipraost Hendrik Laur
4111 Gull Harbor Rd. NE
Olympia, WA 98506

Koguduse abiõpetaja:

Diakon Kalle Merilo
15273 South Brunner Rd
Oregon City, OR 97045

Kirikuvanem:

Helve Kalmann
15273 South Brunner Rd.
Oregon City, OR 97045

Koguduse esimees:

Helmuth Kalmann
8159 SW 85th Ave.
Portland, OR 97223

Koguduse laekur:

Anne Eby Rd.
5775 SW Homesteader
Wilsonville, OR

Taevariigi kodanikuna maailmas

Olla teatud riigi kodanik tähendab igaühele teatud turvatunnet ja samas ka kohustusi. Riigi kodanik võib saada alati hädas olles oma riigilt tuge. Selleks on riigid rajanud oma sotsiaalsüsteemid, kus toetatakse neid, kes on haiged, invaliidistunud, puudega või töötud. Välismaal olles saab inimene abi otsimiseks pöörduda oma riigi saatkonna poole, kes teda aitab. Nii annab riigi kodanikuks olemine meile turvatunde.

Kodanikuks olemisega kaasneb ka omajagu kohustusi. Kodanik peab järgima oma riigi seadusi. Need on loodud selleks, et inimestel oleks hea elada, siin arvestatakse ka solidaarsuse põhimõtteid. Inimene ei tohi teisele teha halba ja peab seepärast kinni pidama teatud reeglitest. Turistide põhjal otsustatakse sageli terve rahva mentaliteedi üle. Seega on igaüks meist välismaal viibides ka oma riigi esindaja.

Jumalariigi kodanikud on kristlased. See on suurim kodakondsus, kuhu kuulub kolmandik maailma elanik Konnast. Iga kristlane saab Jumala käest oma elus vajalikku turvatunnet ja Jumal on töotanud nda usklike kord igavese elu oma riigis. Samas liitub ka selle kodakondsusega omajagu kohustusi. Nii on Jumal andnud meile reeglid elamiseks, mida järgides on nii meil endil kui ümberkaudsetel hea elada. Ka Jumalariigi kodanike elu vaatab muu maailm hoolsalt ja otsustab selle põhjal usu ja Jumala üle.

Kaido Soom.

ARVO PÄRDI KONTSERT

Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja Tallinna Kammerorkester Tõnu Kaljuste juhatusel andsid teisipäeval Washingtonis asuvas Kennedy keskus Arvo Pärdi autorikontsertide turnee esimese kontserdi.

Koori ja orkestri esituses kõlasid "Fratres" (solist Harry Traksmann), "Adam's Lament", "Cantus Benjamin Britten mälestuseks" ja "Te Deum". Eesti muusikute kontsert, mille korraldas Washingtoni Eesti saatkond, kuulub Kennedy keskuse tasuta kontsertide sarja "Millennium" ning toimus 2442-kohalises saalis.

Kennedy keskus on USA kõige tihedama programmiga etenduskunstide asutus. See on John F. Kennedy nn elav memoriaal, kus alates selle avamisest 1971. aastal antakse igal aastal umbes 3000 eri zanrite kontserti ja etendust kõigile vanausegrppidele. Keskust külastab aastas üle 2 milj. inimese.

31. mail esinevad meie muusikud New Yorgis Carnegie Hallis. Turnee kestab 27. maist kuni 2. juunini ja selle teeb muusikutega kaasa ka Arvo Pärt.

Usuteaduse instituut on riiklikult tunnustatud

Laupäeval EELK Usuteaduse Instituudis peetud lahtiste uste päev möödus optimistlikult tulevikku vaadates. Rõõmustuseks on põhjust: Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri (EKKA) hindamiskomitee leiab, et instituudi õppekavad väärivad riiklikku tunnustust.

Eesmärk on saavutatud.

“See on olnud pikk tee, mis on kestnud ajast, kui alustasime rakenduskõrgharidusele üleminekut, räägib rektor Ove Sander. “Pean siinsjuures tänama Jumalat ja tunnustama neid inimesi, kes kaasa löid. Ega sellist otsust niisama ei tehta, nõuded on väga suured ja eriti raskes olukorras on väiksed koolid, kus nii akadeemiline kui materiaalne ressurss on piiratud.

Me oleme saanud perspektiivi edasi areneda, millest üks oluline samm on EAÕK Platoni seminari liitumine Ulga. EKKA pani meile südamele, et teeksime tihedamat koostööd sekulaarsete ülikoolidega. Meil on koostöö Estonian Business School’iga, süvendame lepingut Eesti Miuusika ja Teatriakadeemiaga, & Tartu ja Tallinna ülikooliga. EKKA otsus on andnud meile kõigile, nii töötajatele kui üliõpilastele kindlustunnet.”

Ove Sander ütleb, et tema suur eesmärk rektorina - saavutada instituudi täisakrediteering – on täitunud ja ta võib kerge südamega peapiiskopiks kandideerida.

Diplomitöö kaitsmiselt naasnud Anneli Neame arvates annab riiklik tunnustamine üliõpilasele kindlustunnet ja jätkusuutlikkust. Inglise keele õpetaja Anneli, kes kavatseb sügisel magistrantuuri tulla, ütleb, et UI magistrikraad võimaldab õpinguid teistes kõrgkoolides jätkata.

Dekaan prof. Randar Tasmuth’i sõnul mängis õppekavade kinnitamisel suurt rolli instituudi pikk ajalugu: “Meil on kindel infrastruktuur, mis aastaid hästi töötanud, on väga hea raamatukogu, tehnilised vahendid, õppematerjalid. On tugeb baas ja traditsioonid, mida hindas ka EKKA komisjon eesotsas prof. Mati Heidmets’ aga, kes on kogunud teadlane.

ERKÜ valimised

Valimisedelid ja instruktsioonid Eesti Rahvuskomitee XXI Esinduskogu valimiste jaoks saadeti välja mais. Kui teie ei saanud seda kirja kätte või vajate lisa valimisedeleid, palun võtke kontakti Linda Rink’iga: 215-546-5863, või erku@estosite.org.

Tagastamise postitempli tähtpäev on 19. juuli 2014. Valimiste Peakomitee esimees on Jüri Tint. Küsimustega võite pöörduda tema poole tel. 714-920-7378.

SOOVIME PALJU ÕNNE SÜNNIPÄEVAKS !

Maikuu 12-ndal tähistas oma 25-ndat sünnipäeva **Erik Maurer** . Seda sündmust tulid tähistama kõik nooremavõitu perekonna liikmed lähedalt ja kaugelt.

Allpoolsel pildil vasakult: Silvi, Asta, Britanii, Cyd, Ian, Erik, Lia, Helve, Kalle, Brian, Anne.

Aprillis registreeriti Eestis 1102 lapse sünd

Siseministeeriumi rahvastiku toimingute osakonna andmeil registreeriti aprillis Eesti perekonnaseisuasutustes kokku 1102 sündi, neist 573 poisslast ja 529 tütarlast. live oli negatiivne, sest samal ajal registreeriti 1330 surma.

Kaksikuid registreeriti 11 paari, neist 5 paari poisse, 1 paar tüdrukuid ja 5 segapaari.

Tallinnas registreeriti 420 sündi, Harjumaal 141, Hiiumaal 6, Ida-Virumaal 93, Jõgevamaal 21, Järva-
maal 25, Läänemaal 20, Lääne-Virumaal 31, Põlva-
maal 17, Pärnumaal 54, Raplamaal 27, Saaremaal 31, Tartumaal 141, Valgamaal 17, Viljandimaal 43 ning Võrumaal 15 lapse sünd.

Aprillis olid populaarsemad eesnimed poistele Artjom ja Kristjan. Kumbagi pandi lastelenimeks kümnel korral. Järgnesid Markus, Sander, Damir, Oliver, Gregor, Kristofer, Richard, Sebastian.

Tüdrukutele pandi enim nimeks Mia ja Mirtel, Darja, Alisa, Arina, Sandra, Eliise, Kaisa, Laura, Polina.
(SMPT / EE)

President Ilves töövisiidil U.S.A.-s

President Toomas Hendrik Ilves alustas kolmapäeval, 21. mail töövisiiti Ameerika Ühendriikides, kus ta esineb Eesti edulugu tutvustava ettekandega Maailmapangas ning peab digiühiskonna teemalise loengud mitmes mainekas ülikoolis, kohtub USA tehnoloogia ettevõtjatega ja võtab Minneapolisises vastu St. Olaf College'i audoktori tiitli.

President Ilves kõneleb digiühiskonna arengutest, võimalustest ja ohtudest samuti loengutel Stanfordin ülikoolis ja George Washingtoni ülikoolis, andes kuulajaskonnale ülevaate uuematest suundumustest küberkaitstes, sealhulgas Eesri-USA koostööst ning NATO ja teiste meie strateegiliste partnerite tähtsusest selles vallas.

Riigipea kohtub visiidi käigus mitmete Ameerikas tegutsevate Eesti ja USA tehnoloogiaettevõtjatega, sealhulgas esindajatega Microsoft'ist, Pipedrive'st, Marinexplore'ist, Fortumo'st, DraperFisher Jurvetson'ist, Guardtime'ist. Kohtumiste põhiteemadeks on pilvetehnoloogia ja küberkaitse areng ning tutvumine uusimate trendidega tehnoloogiavallas. President Ilves kohtub San Franciscos Singapuri IT-ministri Ibra Him'i ja Washingtonis Georgetown ülikooli esindajate ning mitmete nimekate analüütikutega.

(VPK / EE)

Kuulutati välja Jaan Poska mälestusmärgi võidutöö

Jaan Poska mälestusmärgi võidutöö "Hetk" autorid on kolm arhitekti ning võidutöö kujutab Jaan Poskat ülikonnas, portfell käes, pilk suunatud Kadrioru Luigetiigi poole.

ERR-i raadiouudiste teatel saab Jaan Poska Kadrioru parki, Luigetiigi kõrvale mälestusmärgi hiljemalt oma 150. sünniaastapäevaks, mis on 24. jaanuaril aastal 2016.

Mälestusmärgi kavandi võitja valiti 47 võistlustöö hulgast. Võidutöö kannab nimetust "Hetk" ja see on kujuteldav hetk tema igapäevaelust. Töö autorid on kolm arhitekti Pille Noole, Üllar Ambos ja Ioannis Lykouras.
(ERR / EE)

Dirigent Tõnu Kaljustele anti üle Grammy muusikaauhind

Neljapäeval andis Ameerika Ühendriikide suursaadik Eestis Jeffrey D. Levine dirigent Tõnu Kaljustele üle Grammy auhinna.

Auhinna üleandmistseremoonial ütles Kaljuste, et tal on hea tunne võtta vastumainekas kuusikaauhind just nüüd, kui Tartu Ülikoolis on lõppenud väga huvitav Arvo Pärdi loengute seeria ning temal, Eesti Filharmoonia Kammerkooril ning Tallinna Kammerorkestril seisavad ees Pärdi muusika ettekanded USA-s New Yorgis, kus eestlaste esinemine ilmuks Carnegie Hallis on välja müüdnud.

"See on suurepärane võimalus Eesti muusikat kogu maailmale näidata," kinnitas ka Ameerika Ühendriikide suursaadik Eestis Jeffrey D. Levin.

Kaljuste pälvis Grammy parima kooriesituse kategoorias Arvo Pärdi teose "Aadama itk" salvestuse eest Eesti Filharmoonia Kammerkoori, Sinfonietta Riga, Tallinna Kammerorkestri, Läti Raadi koori ja Vox Clamantise esituses plaadifirmale ECM.

(Tallinn City / EE)

Tõnu Kaljuste Torontos oktoobris 2013. Foto: EE

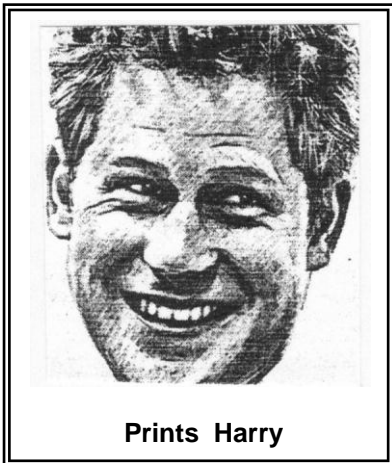
Tema Kuninglik Kõrgus prints Harry külastas Eestit

Reedel 16. ja laupäeval 17. mail külastas Eestit Tema Kuninglik Kõrgus prints Harry. Visiidi eesmärgiks oli tänada Eesti rahvast ja Eesti kaitseväge koostöö eest Afganistanis.

Prints peatus visiidi ajal Eesti kõige kallimas hotellis "Kolm Õde", kus ka tema vanaema kuninganna Elizabeth II Eestit külastades ööbis.

Prints Harry saabumise päeval toimus avalik tseremoonia Vabaduse platsil, kus Tema Kuninglik Kõrgus asetaski pärja Vabadussõja võidusamba jalamile. Tseremoonial osalesid Eesti kaitseminister Sven Mikser ja kaitseväge juhataja Riho Terras.

Pärast tseremooniat osales prints riigikogus toimival vastuvõtul, kus ta kohtus valitsuse ja riigikogu liikmetega, samuti haavata saanud Eesti sõduritega, kelledest mitmed on viibinud ravil üheskoos Briti sõduritega Suurbritannia Headly Court'i kliinikus.

Prints Harry

..... kohtumine Eesti kaitseväelastega oli fantastiline, Eesti võib oma kaitseväge ja sõdurite üle väga uhke olla," ütles prints Harry rohkem kui tunni kestnud kohtumise järel.

Prints Harry visiit Eestise toimus Ühendkuningriigi valitsuse toetusel ning seda korraldas Briti välisministeerium.

Meremuuseumi Lennusadam sai taas uue tunnustuse

Laupäeval, 17. mail kuulutati Eesti Kunstimuuseumi Kadrioru kunstimuuseumis välja Euroopa aasta muuseum. Enam kui 30 kandidaadi seast pälvis peapreemia Türgis, Istanbulis asuv Masumi Yet Müzesi (Süütuse Muuseum), Eesti Meremuuseumi Lennusadam sai kohtunike poolt eraldi esile toodud.

Nobeli kirjanduspreemia laureaat Orhan Pamuk lõi peaauhinna võitnud muuseumi samanimelise romaani ainetel. Raamat "Süütuse muuseum" sai valmis juba aastal 2008, muuseum ise avas ukсед alles üle-eelmisel aastal. Tunnustuse pälvinud muuseumis saab näha romaanis kirjeldatud esemeid.

Igal aastal valitakse välja ja tunnustatakse mõnd kõrge professionaalse taseme poolest erilist tähelepanu väärtinud muuseumi. Sel aastal märkisid kohtunikud ära Eesti Meremuuseumi Lennusadama.

"Lennusadama puhul avaldas kohtunikele sügavat muljet erakordselt kõrge professionaalsus, realistlik ja erakordne mereteemaline atmosfäär, teatraalne ekspositsioon ning selle kõige sulandumine ühtseks tervikuks hämmastavas ja imeliselt restaureeritud hoones. Ka külastajad väärtustavad muuseumi väga kõrgelt – nende hinnangutes Lennusadamale paistavad silma ülivõrded. Lennusadam on koht, kus mereteemaline atmosfäär haarab endasse nii noored kui vanad. Sellel muuseumil on wow-efekt," iseloomustas Lennusadamat zürri esimees Wim de Vos.

Auhinnagala toimus 18. mail. (ERR / EE).

Tallinnas on nüüd Krusensterni väljak

Tallinna linnavalitsuse määrusega anti Põhja-Tallinnas Noblessneri sadama juures asuvalle väljakule Adam Johann von Krusensterni nimi.

Eelmisel aastal möödus 210 aastat kuulsa admiral Adam Joann von Krusensterni esimese vene ümbermaailmareisi algusest. Seoses sellega tehti linnavalitsusele ettepanek anda ühele Tallinna tänavale või platsile tema nimi.

Krusenstern sündis Hagudi mõisas 1770. aastal ja suri Kiltsi mõisas 1846. aastal. Tema säilmed on maetud Tallinna Toomkirikusse.

Nimekomisjon pidas seda mereäärset ala Krusensterni nimele sobivaimaks, kuna seal on ruumi selle nime mõjulepääsemiseks.

Eesti saab uue lipupäeva

Riigikogu muutis 23. aprillil tähistatava veteranipäeva kesknädalal vastu võetud seadusega lipupäevaks, mil lipu peavad heiskama kõik riigi- ja omavalitsusasutused ning avalik-õiguslikud juriidilised isikud.

Riigi ja omavalitsusasutused peavad lipu heiskama kokku 15 lipupäeval ning valimispäevadel.

Lipupäevad on Vabadussõjas võidelnute mälestuspäev 3. jaanuaril, Tartu rahulepingu aastapäev 2. veebruaril, Vabariigi aastapäev 24. veebruaril, emakeelepäev 14. märtsil, emadepäev mai teisel pühapäeval, Euroopa päev 9. mail, Eesti lipu päev 4. juunil, Võidupüha 23. juunil, jaanipäev 24. juunil, taasiseseisvumispäev 20. augustil, teadmispäev 1. septembril, hõimupäev oktoobri kolmandal laupäeval ja isadepäev novembri teisel pühapäeval. Lipp tuleb heisata ka 14. juunil peetaval leinapäeval, kuid siis leinalipuna.

Arvo Pärdi autorikontsert Kennedy Center'is läks täissaalile

Arvo Pärdi autoriturnee USA-s algas Washington, DC-s konterdiga, mis läks täismajale. Helilooja ütles pärast kontserti, et loojad pole mitte ainult heliloojad ja muusikud, vaid ka publik, vahendasid ERR uudised.

Washingtonis Kennedy keskuskes hakati Pärdi kontserdile pileteid jagama veidi enne viieteistkümnendat ja järjekord oli selleks ajaks juba ümber maja jõudnud.

Dirigent Tõnu Kaljuste, Tallinna Kammerorkester ja Eesti Filharmoonia kammerkoor ei petnud publiku ootusi. Veel enne, kui muusikud üldse lavale tulid, tõusid inimesed püsti, et heliloojale aplodeerida, samuti prast seda, kui viimased noodid vaikisid.

Hoolimata seisvatest ovatsioonidest, austajate autogrammipalvetest ja loendamatutest piltidest jäi maestro Pärt temale omaselt tagasihoidlikuks, kiites kontserdikorraldajaid taevani.

“Tõesti see oli haruldane õhtu. Selline loominguoline õhtu. Mul on niisugune tunne, et mitte need ei ole loojad, kes kirjutavad muusikat ja seda esitavad, vaid ka inimesed, kes seda kuulavad ja kes selle suure ürituse üldse korraldasid. See oli meeletu töö paljudele inimestele, südamelähedane töö ja ma olen väga liigutatud,” kommenteeris Pärt. (VES/ERR)

Grammy'ga pärjatud dirigent Tõnu Kaljuste ja esimest korda üle 30 aasta Ameerikas viibiv helilooja Arvo Pärt kontserdile järgnenud vastuvõtul Kennedy Keskuses.

Dalia Grybauskaitė valiti tagasi Leedu presidendiks

Leedu president Dalia Grybauskaitė (58) valiti 25. mail teiseks viieaastaseks ametiajaks riigipeaks tagasi.

Kui selgunud olid kõigi piirkondade tulemused, toetas Grybauskaitėt 57% valimas käinutest. Tema vastaskandidaat, sotsiaaldemokraadist europarlamenti saadik Zigmantas Balcytis kogus 40% häältest. Valimas käis 1,2 miljonit inimest, mis teeb osalusprotsendiks 47%.

Grybauskaitė võitis 60 valimisringkonnast 52. Presidendi tulemus oli tugevaim Kaunases (74%), vastaskandidaat Balcytis aga riigi kaguosas Salcininkais (87%) ja Vilnuses (85%).

Venemaa president Putin määras Balti riikide veteranidele eluaegse toetuse

Venemaa presidendi Vladimir Putini ukaasi kohaselt antakse eluaegne materiaalne toetus mõnedele Suure Isamaasõja veteranide kategooriatele, kes elavad Lätis, Leedus ja Eestis, teatas hiljuti Kremli pressiteenistus. Dokomendis määratakse igakuiste toetuste suuruseks 500 ja 1000 rubla (10 ja 20 eurot).

Kodanike kategooriasse, kellele toetus laieneb, kuuluvad Suure Isamaasõja invaliidid ja sellest osavõtnud; koonduslaagrite, getode ja teiste Teise maailmasõja ajal loodud sunniviisilise kinnipidamise kohtade endised alaealised vangid;

- perioodil 22. juunist 1941 kuni 3. septembrini 1945 tegevarmee koosseisu mitte kuulunud sõjaväeosades, asutustes ja sõjalistes õppeasutustes vähemalt pool aastat teeninud sõjaväelased;
- teenistuse eest mainitud perioodil Nõukogude Liidu ordenite ja medalitega autasustatud sõjaväelased;
- sõja ajal Soomega, Suure Isamaasõja ajal ja sõja ajal Jaapaniga hukkunud sõjaväelaste lesed ja Suures Isamaasõjas osalenute ja selle invaliidide lesed; isikud, kes on autasustatud blokeeritud Leningradi elaniku märgiga. (D/EE)

Eesti kaotab aastas õhusaaste tõttu enam kui 500 inimest ja 900 miljonit eurot

Eestis suri õhusaastest tingitud tervishädadesse 2005. aastal 191 inimest, viis aastat hiljem aga juba 538. Kuna OECD arvutab kaotatud elud ja haigused ümber rahasse, siis 2005. aastal kaotas Eesti õhusaaste põhjustatud tervisehädade tõttu ligi 900 miljonit eurot.

Õhu saastuse tõttu sureb OECD admetel igal aastal maailmas 3,5 miljonit inimest, mis on seni arvatud 800 000 elust märkimisväärselt enam. Inimelude kaotus ning ravikulud lähevad ainuüksi OECD riikides aastas maksma 1,7 triljonit dollarit.

Õhusaaste mõjub tervisele küll kergemalt, kui paljud teised keskkonnategurid, kuid sellest on mõjutatud rohkem inimesi. OECD raporti kohaselt langes OECD riikides ajavahemikul 2005-2010 õhusaastest põhjustatud surmade arv nelja protsendi jagu. Samas aga kui 34 OECD riigist 20 on see näitaja paranenud, siis 14s ei ole.

Peamised linnade õhusaaste põhjustajad on fossiilkütuste põletamine elektri tootmiseks, transpordi, tööstuse ja kodumajapidamise tarbeks.
(VES/ERR)

Eestis mõõdeti maikuu soojarekord

Esmaspäev, 19. mai oli üle kogu Eesti rekordiliselt soe päev. Eestisse jõudis troopiline õhumass, mis kandus sinna Musta ja Kaspia mere vaheliselt alalt.

Sel päeval sündis uus maikuu soojarekord – Kunda ilmajnaamas tõusis maksimaalne õhutemperatuur 33,1 kraadini. Läbi aegade kõige kõrgem temperatuur on mõõdetud Eestis 1992. a. 11. augustil, mil Võrus tõusis termomeetrinäit 35,6 soojakraadini.
(ilmajaam/ee)

Krimmitatarlased nõuavad autonoomiat

Krimmitatarlased tähistasid 18. mail leinamiitingutega küüditamise 70. aastapäeva. Miitingutel nõudsid krimmitatarlased Simferopolis poolsaarele rahvuslik-territoriaalset autonoomiat, milles oleks garanteeritud nende rahva õiguste taastamine.

Samuti nõudsid miitingulised vastu võetud resolutsioonis krimmitatari rahva kongressi kuraltai ja selle organite poolt moodustatud rahvusliku omavalitsuse medzlise tunnustamist ning repressioonide ja diskrimineerimise lõpetamist nende suhtes. (ERR/EE)

Eesti ühest olulisemast dokumendist ilmus raamat

Rahvusarhiiv ja riigikantselei esitlesid sel nädalal Stenbocki majas raamatut Eesti iseseisvusmanifesti ajaloost.

Ajaloolaste Tõnu Tannbergi ja Ago Pajuri koostatud kogumik "Iseseisvusmanifest. Artikleid, dokumente, mälestusi" tutvustab Eesti omariikluse seisukohalt ühe olulisema dokumendi sünnilugu.

"Tegemist on ilmselt iseseisva Eesti riigi kõige tähtsama dokumendiga," ütles esitlusel peaminister Taavi Rõivas. "Valminud raamat on oluline eelkõige seetõttu, et rekonstrueerib iseseisvusmanifesti kui meie riikluse jaoks ühe olulisema dokumendi sünniloole ülima detailsusega ning asetab selle laiemasse ajastu ja rahvusvahelisse konteksti," ütles esitlusel Tõnu Tannberg, raamatu üks autoritest.

Rohke foto- ja allikmaterjaliga illustreeritud esinustrükises on teadusartiklid ja kakskümmend kuus 20. sajandi alguse riigitegelase ja sõjaväelase meenutust. Raamatu esitlus toimus Stenbocki maja Rohelises toas, kus 21. veebruarist 2013 ripub seinal Eesti iseseisvusmanifesti originaal ja Juhan Kuke käsitsi kirjutatud manifesti algtekst. Toas on ka manifesti kaasautorite Juhan Kuke ja Jüri Jaaksoni portreed, mistõttu võib ruumi kutsuda ka Iseseisvusmanifesti toaks.

101-aastane daam tegi esimese viske pesapallimängul

101-aastane Kitty Cohen tegi emadepäeval Rogers Center'is toimunud Blue Jays pesapallimängul esimese viske, saades seega vanimaks kanadalaseks, kes on teinud viske suurliiga pesapallimängul.

Teda valiti viset tegema selleks, et aidata tuua tähelepanu sel sügisel toimuvale Weekend to End Women's Cancers jalutuskäigule, kus Cohen on valmis seitsmendat korda osalema. Siiani on ta nende käikudega korjanud vähiuuringuteks raha \$20,000 ning kõndinud üle 360 km.

"Me püüame kõvasti, et korjata raha uuringuteks, nii et saaksime hävitada vähi, mis tapab palju inimesi, mehi ja naisi," ütles ta. Cohen'iga olid pesapallimängul kaasas tema lapsed ja lapse-lapsed.

Peale viset jagas Cohen reporteritele ka oma pika ja tervisliku eluea saladust, märkides, et selleks on mõõdukus. Samuti hoiab ta oma vaimu erksana, tegeldes Scrabble'i ja lugemisega ning lihtsalt elades head elu, tagasihoidlikult.
(Lüh. Metro)

Putin, Ukrainian leader agree to talk cease – fire

Benouville, France. - President Vladimir Putin of Russia held private talks with President Barack Obama and with the newly elected leader of Ukraine on Friday as both sides in the violent conflict in Eastern Europe tried to ease a geopolitical show-down that has shaken the post-Cold War order.

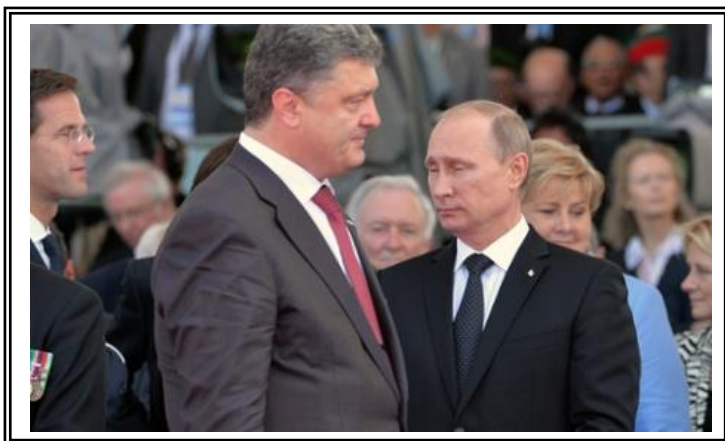
Putin, invited here as part of a commemoration of the 70th anniversary of the D-Day landings, sat down for 15 minutes with Petro Poroshenko, who will be inaugurated as Ukraine’s president Saturday, their first such session since the May 25 elections. Putin also had an informal conversation with Obama.

French officials told reporters Putin and Poroshenko agreed to open more formal talks with the hope of negotiating a cease-fire in eastern Ukraine.

Dmitry S. Peskov, Putin’s spokesman, confirmed the meeting in an interview and said both sides agreed that they needed a political solution to de-escalate the crises.

The conversation came after an awkward pas de deux between Obama and Putin, who initially seemed to be going of their way not to acknowledge each other. During the few minutes they were before international journalists, Obama and Putin did nospeak to each other and did not shake hands.

(New York Times News Service)

Ukraine’s President-elect Petro Poroshenko (left) walk past Russian President Vladimir Putin (right) on Friday during the D-Day com-Memoration in Ouistrehami, France.

Ukraine won’t give in, new president vows

Kiew, Ukraine - Petro Poroshenko, a pro-European, billionaire confectioner, was sworn in Saturday as the fifth president of Ukraine, promising to put an end to a separatist insurrection in the east that has divided the country for months.

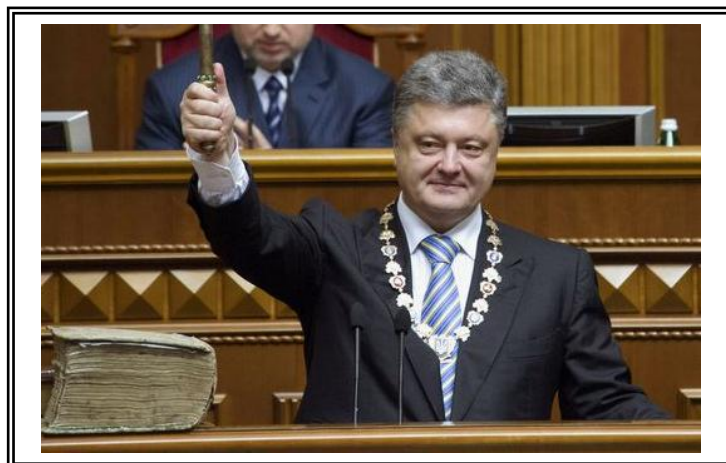
Poroshenko expressed new resolve, saying Ukraine would never accept Russia’s annexation of Crimea, a point he made in a face-to-face meeting with Russian President Vladimir Putin on Friday.

In a forceful inaugural address, Poroshenko, 48, called on rebel fighters in eastern Ukraine to put down their weapons and promised safe passage for “Russian mercenaries” who wished to return home. But he said there would be no negotiations with armed insurgents, raising the prospect of further bloodshed.

Though the United States and its Western allies expressed new hope of a diplomatic resolution after meetings with Putin in France at a commemoration of the 70th anniversary of D-Day, Russia’s intentions in Ukraine remain unclear.

Poroshenko, after being installed in a mostly solemn ceremony at the Ukrainian Parliament, said he hoped to mend relations with Russia, noting, “Citizens of Ukraine will never enjoy the beauty of peace unless we settle down our relations with Russia.”

“Russia occupied Crimea, which was, is and will be Ukrainian soil.” Poroshenko told an audience that included US Vice President Joe Biden. “Yesterday in the course of the meeting in Normandi, I told this to President Putin: Crimea is Ukraine soil. Period.”

Ukraine’s new president, Petro Poroshenko, holds the bulava during his inauguration Saturday in Kiew.

Meenutusõhtu Okupatsioonide muuseumis

Austatud Kistler-Ritso perekond ja Okupatsioonide Muuseum kutsuvad teid muuseumi rajaja Dr. Olga Kistler-Ritso (1920-2013) meenutusõhtule 7. juulil 2014 algusega kell 17 Okupatsioonide muuseumis (Toompea 8).

Esinevad ETV Tütarlastekoor Aare Saluveeri juhatusel, Okupatsioonide Muuseumi tervitus Okupatsioonide Muuseumi direktorilt Kadri Viireselt, President Toomas-Hendrik Ilvese sõnavõtt, perekond Ritso, Olliku ja Kistler-Thompsoni sõnavõtt. Pakutakse suupisteid ja jooke, muusikalised vahepealad Valter Soosalult. Vaatame filmi ja näitust "Olga Kistler-Ritso – naine, kes kinkis Eestile muuseumi".

R.S.V.P Palun teatage osalemisest enne 20. Juunit muuseum@okupatsioon.ee või telefonil 66 80 252.

Celebrate the life of Olga Kistler-Ritso in the Museum of Occupations

The Kistler-Ritso family and the Museum of Occupations request the pleasure of your company to remember and celebrate the life of Dr. Olga Kistler-Ritso (1920-2013) at 17:00 o'clock on July 7, 2014 at the Museum of Occupations (Toompea 8).

The program includes a presentation by the ETV Girls's Choir, under the direction of Aarne Saluveer, greetings by Kadri Viires, director of the Museum of Occupations, president Toomas-Hendrik Ilves, presentations by the Ritso, Ollik and Kistler-Thompson family.

Refreshments are served and music provided by Valter Soosalu. At 19:00 there will be a showing of the exhibit "Olga Kistler-Ritso – woman who gave a museum to Estonia".

R.S.V.P. by June 20th: e-mail museum@okupatsioon.ee or telephone 668 0252

Collecting video testimonials of Estonian diaspora July 2-8 at the Museum of Occupations

Kogu Me Lugu (KML) is an oral history initiative to collect video testimonials of people (direct witnesses or their friends and relatives) who have lived under or fled from the Soviet and/or the German occupation in Estonia or migrated as a result of acts committed by these regimes (<http://kogumelugu.ee/>). We expect the families of Estonian diaspora to share their story in Tallinn during Laulupidu (July 2-8 2014).

Video testimonials are stored at the Museum of Occupations and the Stanford University Library. KML was initiated by the Unitas Foundation, which aims to raise awareness of human rights violations committed by Soviet and Nazi German occupations. We are seeking for stories in both Estonian and English. All relevant materials (photos, letters etc) are very welcome.

Please come and share your family story with future generations!

Please contact KML producer to schedule your interview Anna Hints

Email: anna.hints@unitasfoundation.org

Telephone: +372 55 699 602

“PORTLANDI SÕNUMID” & “PORTLANDI EESTLASTE TEATED” on Oregoni eestlaspere teateleht, ilmudes Portlandi Eesti Seltsi ja E.E.L.K. Portlandi Koguduse väljaandel. Need saadetakse liikmetele tasuta. Teistel on võimalik neid tellida teatelehe toimetaja kaudu, tasudes \$ 15. aastas.

**Toimetaja: Helmuth Kalmann • 8159 S.W. 85th Avenue • Portland, OR 97223-6904
Tel.: 503-244-9083**

**P.E.S. esimees: Kalev Sepp • 8330 S.W. Apple Way L-201 • Portland, OR 97225
Tel.: 503-292-3578**

NOTE: Please, notify the editor of any address changes.